

18.2. 2018,

Invocavit (Vzývati mne bude a vyslyším jej. Ž 91,15), 1. postní
Introit: Máš-li útočiště v Hospodinu, u Nejvyššího svůj domov, nestane se ti nic zlého, pohroma se k tvému stanu nepřiblíží. On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách.... (Žalm 91,9-16)

Píseň: 219 *Hory, doly, stráně*

Modlitba:

Pane Bože,
děkujeme za různorodý barevný svět. Za roviny i kopce, za krásu přírody, za vycházející slunce, za sních, déšť a mráz. Děkujeme za vzduch, vítr, za večerní nebe. Děkujeme za pohyb, změnu, za běh času. Věříme, že za tím vším jsi ty. Tvoje otevřená dlaň, láskyplný pohled, tvořící slovo.

Pane Bože, ty víš, jak to s námi je: někdy jsme nahoře nebo na vzestupu, daří se nám, plány vycházejí... někdy to jde spíš z kopce, sestupujeme, klopýtáme, padáme... stagnujeme... jsme bezradní. Prosíme, dej se nám slyšet, poznávat. Prosvětli šed'. Zastav náš spěch. Dnešní neděli i celou letošní postní dobu se chceme k tobě přiblížit. Nebo spíš čekat a otevřít se a prosit, aby ses ty přiblížil k nám. Přijď, Pane, na tebe čekáme.

Čtení: Iz 58,1-12 Pravý půst (lámat chléb hladovému, přijímat do domu utištěné...)

Píseň: 634 *S námi je Bůh náš, slyšte, národy*

Text: Jan 12,1-11

Kázání:

Je to tak trochu bohoslužba.

Jsou spolu v domě, sedí společně (kolem stolu, jestli měli stůl). Je tam Ježíš, je to stolování s Ježíšem. Předpokládám, že spolu mluví, možná mluví hlavně Ježíš, oni jsou posluchači. Představuji si, že i zpívali, děkovali (za jídlo), možná se recitoval žalm. Je šest dní před

Velikonocemi, nejspíš šabat, asi už večer (protože Marta obsluhuje).
Fantazie...

Najednou Marie poodejde a vrátí se s krásnou nádobkou. Rozbije hrdlo. Vzácná nardová mast v množství 324 gramů. Bylo by to za 300 denárů. Podle podobenství o dělnících na vinici víme, že denár je mzda za jeden den práce. Takže by to bylo za rok práce. Mast vylije Marie na Ježíšovy nohy a začne ji stírat svými vlasy. Je to bohoslužba? Jan si dává pozor, aby Mariina činnost nevypadala jako mesiášské pomazání, ale opravdu pomazání těla k pohřbu. Pomazání něčeho (někoho) vzácného, milovaného. Vzdávání úcty. Není to v evangeliích často, že by Ježíšovi vzdávali úctu. (Ano, hodně toho po něm chtěli, někdy i poděkovali; ptali se, poslouchali, hádali se... ale úcta je podle popisů evangelií vzdávána málokdy - zde mazáním nohou - podobně i u synoptiků; a předtím ještě ji vzdávají mudrci od východu). Vzdávání úcty je vyjádřeno i tou vůní, která naplní celý dům. Vůně stoupající k nebi může být obrazem modlitby. Jedním z "typů" modlitby jsou chvály. Myslím, že si s nimi moc nevíme rady (aspoň já) - není to děkování za něco konkrétního, ale vyjádření úcty, lásky. Uvědomím si, že Pán Bůh je a že je něco mnohem víc než já a je to pro mě důležité a dobré.

Můžeme my nějak mazat Ježíšovy nohy vzácným olejem? Dalo by se něco k tomu přirovnat? My evangelíci jsme na gesta i vůně spíše skoupí... Ale nejde jen o to. Co bychom - z našich projevů víry - mohli přirovnat k činu Mariinu?

Ozve se Jidáš. Té masti je škoda! Měla se prodat a peníze dát chudým. Prý mu o chudé nejde, našeptává nám bokem evangelista, Jidáš je zloděj, dejte si na něj pozor... Nemá ale Jidáš pravdu? Nečteme to napříč SZ i NZ, že pečovat o chudé je nejen potřeba, ale je to úkol od Pána Boha? A že právě podle toho, jak jsme se chovali k potřebným, budeme souzeni v Poslední den?! Co dělá Jidáš špatně? On zlehčuje, zpochybňuje to, co Marie dělá. Kritizuje její projev víry a úcty. Možná ho štve, že jeho něco takového nenapadlo taky, že nepřišel sám s nějakým velkorysým gestem. Možná je chybou, že věci rovnou přepočítává na peníze. Budeme potkávat různé Jidáše, kteří budou kroutit hlavou nad naší vírou a zbožností, nad tím, do čeho investujeme (čas, sílu, peníze). Nebo sami jsme trochu jako Jidáš, když jsme zahlceni aktivismem, pomáháním, péčí o mnohé vzdálené... a nezbyvá nám čas

na Pána Boha anebo na lidi, kteří jsou blízko kolem nás. (Bývá snazší poslat peníze na nemocné děti v Africe než navštívit souseda.)

Marie rozpoznala čas, kairos. Jako v jiném, ale podobném příběhu (Lk 10), kde Ježíš přišel k Martě a Marii a Marie byla tou, která si sedla k Ježíšovým nohám a poslouchala, zatímco Marta (naštvaně) obsluhovala. (Dnešní Janův příběh je nejspíš tím synoptickým inspirován nebo ovlivněn.) Kairos. Ten Čas. Když v tu chvíli něco neuděláme, bude nám to chybět nebo nám to bude líto.

Neděle je oddělený čas. Ke zpomalení, zastavení, ztišení. Čas myslet na Pána Boha, modlit se, zpívat. Mazání nardovým olejem - věnování svého vzácného času Pánu Bohu. Abychom mnoho zase přijali. Vůně nardu, která naplnila celý dům, byla vůní od Mariina činění, ale zároveň provoní celý dům, je pro všechny, kteří jsou kolem, a bude vonět ještě nějaký čas. Naše nedělní zastavení a oddělení Pánu Bohu bude k užitku pro dny následující. A bude k užitku i lidem okolo. Podobně k užitku je ztišení a modlitba na začátku nebo během dne. Buďme ale připraveni na to, že se najdou "Jidášové", kteří budou zpochybňovat: naši víru, zbožnost, naše "dobíjení duchovních baterek". Je to potřeba? K čemu ti to je? Nemohl bys dělat něco užitečnějšího?....

Ještě je v příběhu postava Lazara. Prototyp křesťana. Ježíš mu dal život. On pak Ježíše pozval k sobě domů, teď s ním sedí u jídla. Na Lazarův šťastný, nový, Bohem darovaný život ale dopadá stín, nebezpečí. Jeho vzkříšení, vstání z hrobu se pro mnohé stalo znamením a uvěřili v Ježíše. To se nelíbí Židům, proto uvažují teď o likvidaci nejen Ježíše, ale i Lazara. Stane se Lazar mučedníkem? Setkání s Ježíšem nemusí být jen radost, štěstí, start života bez mráčku. Je to riziko. Kolik křesťanů za ta dvě tisíciletí dějin pro svou víru trpělo, kolik jich přišlo o život... Víra, následování, ježíšovský způsob života naráží na odpor. Chceme si Ježíše "pustit k tělu"? Pozvat ho k sobě domů, resp. přijmout "do srdce"? I s rizikem, že nás víra třeba povede do nepříjemné situace?

Začíná půst. Četli jsme z proroka Izajáše kritická slova o tom, jak ne/má vypadat půst. Půst musí být propojen se změnou každodenního života, s péčí o druhé lidi. Vztah k Pánu Bohu souvisí se vztahem k lidem. Vnímáte to napětí mezi slovy Izajáše a textem z Janova evangelia? Nekritizuje ten Jidáš právě to, co Izajáš? Lépe je přece

myslet na chudé, než plýtvat drahou mastí. (Jistě, evangelista nám vysvětluje, že to Jidáš nemyslí upřímně.)

Vezměme postní dobu jako čas hledání rovnováhy. Mezi přijímáním a rozdáváním. Mezi tělem a duší, resp. uvědomování, co potřebuje naše tělo a co duše. Hledání rovnováhy mezi nedělí a všedním dnem. Marie udělala dobře, že drahou mast vylila na Ježíšovy nohy, otřela je svými vlasy. Vyjádřila pokoru a úctu. Pak asi vstala a šla dál. Jiná. V jejím domě i uvnitř ní se šířila vůně. Vůně bohoslužby, kdy ona hodně dala a hodně přijala.

vyznání vin

Slovo milosti:

Hospodin ti odpouští všechny nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje, vykupuje ze zkázy tvůj život, věncí tě svým milosrdenstvím a slitováním, (Žalm 103,3-4)

Apoštolské vyznání víry

Píseň: 669 *Přijď, Spasiteli*

večeře Páně

Písně: Svítá 443 Zůstaňte zde; 682 Dnes k svému stolu; 683 Spolu lámejme; 308

Poděkování, přímluvná modlitba

Píseň: Svítá 179 *Málo mám*

Ohlášky, sbírka

Poslání: Buďte rozhodní a udatní, nebojte se a nemějte strach, neboť Hospodin, tvůj Bůh, jde s tebou, nenechá tě klesnout a neopustí tě. (Dt 31,6)

Požehnání: Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí. (Iz 58,11)

Píseň: 183 *K tobě oči pozvedáme*